



U ovom broju:

* Hronika

- Hronika povratka

* Poginuli i nestali

- Informacije
- Ekshumacije
- Identifikacije

* Pomeni - in memoriam

- Zapadna Slavonija
1995. - 2010.

* Sudski postupci

- Protiv Srba u RH
- Protiv Hrvata u RH
- Ex Jugoslavija
- Interpolove potjernice
- Pred Haškim tribunalom

KRAJIŠNICI 15 GODINA POSLE

Prema nekim procenama, iz Krajine je posle akcija „Bljesak“ i „Oluja“ preko UNHCR-a i ambasada u takozvane treće zemlje iseljeno oko 25.000 osoba. Takođe prema nekim procenama njih oko 15.000 je napustilo Hrvatsku tako što su sa hrvatskim pasošem u ruci dospeli u pojedine evropske zemlje. To su oni koji su živeli van područja tadašnje RSK ili su bili u istočnoj Slavoniji, pa su se kasnije kao državljani Hrvatske iselili u neku drugu zemlju.

Mnogi od njih su danas u Australiji, SAD, Kanadi, Velikoj Britaniji, Nemačkoj, nordijskim zemljama. Bio sam kod Krajišnika u nekim od tih zemalja. Naročito upečatljiv utisak na mene je ostavio susret sa Srbima u Australiji 2005, na desetogodišnjicu „Bljeska“ i „Oluje“. Tamo sam prisustvovao umetničkom programu u kome su deca od pet do 12-13 godina, članovi tamošnjih folklornih ansambala, pevala „Bukovice, moj debeli ‘lade“. U tom programu u Sidneju učestvovalo je oko dvesta dece, više nego što ih danas živi u bilo kojem delu Krajine!

Posle egzodusa 1995. godine Krajišnici su naročito odlazili u one zemlje u kojima već žive njihovi rođaci i poznanici, koji su tamo dospeli u ranijim emigrantskim talasima. Jer, posle Drugog svetskog rata otišla je prvo politička emigracija, a u periodu od 1968-1972. ekonomska. U najnovijem trećem talasu posle 1995. odlazile su, međutim, kompletne porodice, dok to ranije nije bio slučaj.

Na popisu u proleće 1991. u Hrvatskoj je bilo 582.000 stanovnika srpske nacionalnosti i 104.000 onih koji su se izjasnili kao Jugosloveni. Demografi, i srpski i hrvatski, procenjuju da je među ovim Jugoslovenima bilo bar 60 odsto onih srpskog porekla, tako da se smatra da je početkom devedesetih u Hrvatskoj živelo oko 650.000 pripadnika ove nacionalnosti. Na popisu deset godina kasnije, 2001, Srba je u Hrvatskoj bilo 201.000, a Jugoslovena 74 (tj. manje od stotinu), što znači da je tokom prošle decenije Hrvatsku napustilo od 400.000-450.000 stanovnika srpske nacionalnosti.

Gde su oni danas? Osim pomenutih 40.000, koliko se procenjuje da ih je u evropskim zemljama, Australiji, i Americi, najviše ih je u Srbiji. Na izbegličkom popisu 1996. bilo ih je oko 300.000, a na sledećem 2001. godine 284.000. Ovako mala razlika u broju popisanih izbeglica u Srbiji, iako

- nastavak na slijedećoj strani -

IZDAVAČ: VERITAS

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Savo Štrbac

SARADNICI: Biljana Trkulja, Korana Štrbac,
Danijel Milanković i Janko Velimirović

ADRESA: Beograd, ul. Dečanska (M. Pijade) 8/4

TEL/FAKS: +381-11-3236-486

E-Mail: office@veritas.org.rs

WEB: www.veritas.org.rs

HRONIKA POVRATKA

„Glas slavonije“, 08.04.2010.

OD REGISTRA NAJVIŠE KORISTI SAVI ŠTRPCU

"ZAGREB - Objava nepotpunog registra branitelja na Internetu neće pomoći širenju istine nego produbljavanju prijepora u hrvatskom društvu oko Domovinskog rata - smatra **TOM KAČINARI**, predsjednik Zajednice udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata i jedan od najustrajnijih protivnika objave spomenutog registra. Curenje registra u javnost unijet će, prema njegovom mišljenju, pomutnju među građane i pokrenuti lov na vještice...

-Ne vidim ništa pozitivnog u objavi registra. Time se samo dao dobar materijal **SAVI ŠTRPCU** i njegovoj udruzi (Veritas, nap.a.) da još lakše radi. Do sada je za zločine optuživao samo postrojbe Hrvatske vojske, a sada će imati imena i prezimena pa će konkretno moći optužiti nekoga da je počinio zločin, jer je, primjerice, toga i toga dana za vrijeme "Oluje" bio na mjestu gdje je u okršaju

s Hrvatskom vojskom poginulo toliko i toliko četnika. A branitelji će se morati povlačiti po sudovima i dokazivati da nisu počinili zločine, tumači Kačinari..."

„SNV Novosti“, 16.04.2010.

PROTIV POMILOVANJA

"U Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu, u organizaciji Inicijative mladih za ljudska prava održan je okrugli stol pod nazivom "Medački džep – zločin i kazna". Povod je bila presuda Vrhovnog suda kojom je kazna **MIRKU NORCU** smanjena sa sedam na šest godina i kojom je potvrđena oslobađajuća presuda **RAHIMU ADEMIJU**.

Na okruglom stolu izlaganja su održali **DRAGAN D. PJEVAČ** (sin Boje, ubijene u Medačkom džepu), **STEVO JOVIĆ** (udovac Anđelije, mučene i ubijene u Medačkom džepu), **LUKA MAĐERIĆ** (ravnatelj Ureda za ljudska prava), **RENATA DOZET DASKAL** (odvjetnica, zastupnica žrtava iz Medačkog džepa), **MARTINA KLEKAR** (iz Građanskog odbora za ljudska prava), **SRĐAN DVORNIK**

(aktivist za ljudska prava) i **MARIO MAŽIĆ** (koordinatorski Inicijative mladih za ljudska prava).

Nezadovoljstvo odlukom Vrhovnog suda, manjak razumijevanja prema porodicama žrtava, kolektivizacija krivice koja je i dovela do zločina samo su neki od problema razmatranih na ovom okruglom stolu. Primjetan je bio nedostatak predstavnika državnih institucija i medija, kojima je pitanje guze na spotu HTZ-a očigledno bilo interesantnije od ovih tema.

Kao glavni zaključci skupa istaknuti su, s jedne strane, osuda lošeg procesuiranja zločina počinjenih u Medačkom džepu, a s druge strane potreba daljnje procesuiranja odgovornih, u prvom redu **ŽELJKA SAČIĆA** i **DAVORA DOMAZETA LOŠE**.

Istaknuto je i kako je važna nedvosmislena osuda počinjenih zločina od strane institucija Hrvatske. Iz Inicijative mladih za ljudska prava najavili su zakonodavnu inicijativu koja smjera onemogućavanju pomilovanja osoba osuđenih za ratne zločine."

KRAJIŠNICI 15 GODINA POSLE

- nastavak sa predhodne strane -
je u tom periodu odlazak u treće zemlje bio intenzivan, objašnjava se time što je u međuvremenu naglo povećan priliv Srba iz istočne Slavonije.

Procenjuje se isto tako da se u Republici Srpskoj zadržalo oko 35.000 i u Crnoj Gori oko pet hiljada krajiških Srba.

Najzad, kad je o Hrvatskoj reč, pominju se različite brojke o tome koliko se njih vratilo na područje nekadašnje RSK. Međunarodne organizacije pominju brojku od sedamdeset hiljada, hrvatske vlasti 126.000, dok jedno istraživanje hrvatskih naučnika sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta (2007.) govori o 52.000 onih koji su ostali u takozvanom održivom povratku. Jer, mnogi koji odu do svojih naselja i kuća brzo se vrate, ali neko ih je u evidenciji registrovao kao „povratnike“ iako oni to nisu. Međutim, od onih koji su se tamo stvarno vratili, prema pomenutom istraživanju, čak 66 odsto ih je starije od 45 godina, 50 procenata su iznad 55, a 37 odsto stariji od 65 godina. S druge strane, dece do 15 godina je u ukup-

noj povratničkoj populaciji samo osam odsto.

Kad je o povratnicima reč situacija je, dakle, potpuno neprirodna, jer u Krajini su sad sami starci, što pokazuje i podatak da 41 odsto njih živi u dvočlanim, a 19 procenata u jednočlanim domaćinstvima. To su usamljene starini koje drže mobilne telefone uz sebe, uvek spremne na poziv od dece i rođaka iz Srbije ili iz dalekog sveta.

A mi koji smo izbegli u Srbiju, ili negde drugde, starija generacija, nosimo danas osećaj krivice pred mlađima zato što smo izgubili zavičaj. Jer već godinama, od kako smo izbegli, našoj deci sa ushićenjem pričamo o selima, vinogradima, maslinjacima, livadama tamo, a kad nas oni pitaju zašto su nas iz naših kuća proterali ne znamo da odgovorimo. I zato nosimo sa sobom osećaj krivice. Taj osećaj da smo izgubili nešto veoma vredno, i to nešto što nismo mi stekli nego nasledili od naših starih. Nasledili, pa izgubili

Savo Štrbac

HRONIKA POVRATKA

„Jutarnji list“, 19.04.2010.

ISPISALI PORUKE MRŽNJE NA FASADI PRA- VOSLAVNE CRKVE

"SINJ - U noći na nedjelju fasada pravoslavne crkve u Sinju išarana je šovinstičkim i grafitima kojima se uobičajeno podsjeća na kvinslišku tvorevinu na tlu Hrvatske u 2. svijetskom ratu. Grafiti su ispisani sprejem na sve četiri strane crkvene fasade koja je nedavno potpuno obnovljena.

Na zapadnoj fasadi desno od ulaznih vrata te na istočnoj i južnoj ispisano je stilizirano slovo "U" s križem, a na sjevernoj fasadi ispisano je "zapamtiti". Najviše grafita je na južnoj fasadi. Uz već spomenuto stilizirano slovo "U" s križem na tom dijelu fasade još je ispisano "Srbe na vrbe", "Za dom spremni!!!" i "10.04.1941..."

Inače, pravoslavna crkva smještena je u mirnom dijelu uže gradske jezgre. Taj sakralni objekt, u kojemu se vrlo rijetko obavljaju vjerski obredi, donekadno je bio posve zapušten."

„Večernji list“, 19.04.2010.

TADIĆ PRATIO JOSIPOVIĆA U POSJETU HRVATIMA U VOJVODINI

"Hrvati i Srbi jednog će dana imati zajednički udžbenik povijesti. Bit će to poruka svim nevjernim Tomama da možemo imati zajedničku budućnost – poručio je predsjednik Srbije **BORIS TADIĆ** u Bačkom Monoštoru u Vojvodini kamo je u posjetu pratio predsjednika Hrvatske **Ivu JOSIPOVIĆA**.

Predsjednik Jospović, naime, posjetio je selo s hrvatskom manjinom.

- Manjine spajaju, a ne razdvajaju i moraju imati visok standard prava – rekao je Josipović koji je s Tadićem, ali i mađarskim predsjednikom Lasszom Solyomom dogovarao stvaranje institucije "kulturna nacija", a putem koje bi

se manjinama jamčila sva prava, a one bile lojalne zemlji u kojoj žive.

Josipović i Tadić poručili su i da svaki zločin mora biti procesuiran."

„Slobodna dalmacija“, 22.04.2010.

KRITIKA HRVATSKOG PRAVOSUĐA

"U redovitom izvještaju jedne od najpoznatijih svjetskih nevladinih organizacija za zaštitu ljudskih prava, AMNESTY INTERNATIONAL (AI), koji se obraća UN-ovu Komitetu za zaštitu od torture, dosezi hrvatskog pravosuđa nisu ocijenjeni visokom ocjenom, a sama organizacija navodi brojne negativne primjere te generalno izražava - zabrinutost.

AI domaćim vlastima zamjera: tek djelomično istraživanje i procesuiranje slučajeva ratnih zločina iz Domovinskog rata; etničku pristranost, odnosno popustljivost prema osumnjičenicima hrvatske nacionalnosti, također u slučajevima ratnih zločina; izbjegavanje isplate pravednih novčanih odšteta žrtvama, odnosno njihovim nasljednicima; nepotpunu suradnju s ICTY-jem u Haagu; propust primjene primjerene zaštite svjedoka te propust u neophodnoj dodatnoj edukaciji sudaca, tužitelja i odvjetnika o međunarodnim obvezama RH u zaštiti ljudskih prava.

AI izražava visoku zabrinutost kako će zbog niskih dosega hrvatskog pravosuđa mnogi počinitelji ratnih zločina ostati nekažnjeni. Konkretno, AI smatra kako je stvorena situacija konflikta interesa jer prema hrvatskoj regulativi u sudskim sporovima za naknadu štete državni odvjetnik zastupa interes države, a ne njezinih stanovnika.

U izvještaju se navodi kako se zbog neuvjerljivih proceduralnih razloga već čitavo desetljeće ništa ne događa u slučaju ubo-

jstva Milana Levara. Domaćim vlastima zamjera se i postupanje u slučaju Branimira Glavaša, koji je slobodan i vršiti daljnji pritisak na svjedoke objavljivanjem nekoличine iskaza o događajima u ratnom Osijeku."

„Jutarnji list“, 23.04.2010.

NEPOZNATI VANDALI UNIŠTILI SPOMENIK UBI- JENIM SRPSKIM CIVILIMA 1995.

"KNIN/VARIVODE - Nepoznati divljak ili više njih, u petak su tijekom noći oko 02 sata, u selu Varivode kod Kistanja devastirali spomen obilježje stradavanja devet mještana srpske nacionalnosti koji su kao civili pod još uvijek nerazjašnjenim okolnostima ubijeni 28. rujna 1995.godine.

Na mjestu vandalizma, počinitelji su polomili spomenik u obliku pravoslavnog krsta, pri čemu su takođe u podnožju oštetili postavljenu spomen ploču s imenima stradalih.

Spomenik žrtva akutalnih prepucavanja oko preimovanja ulica?

Spomen obilježje stradalim mještanima Varivoda podignuto je 2004. godine na obljetnicu njihova stradavanja, te su kao žrtve upisani: JOVAN BERIĆ (60), ŠPIRO BERIĆ (60), RAJKO BERIĆ (69), MARA BERIĆ (70), MIRKO POKRAJAC (85) LJUBO DUJO DUKIĆ (75) MARA DUKIĆ (70.) MILKA BERIĆ (71) i JOVAN BERIĆ (75).

Ubijeni su od još uvijek nepoznatih počinitelja, koji su tada tijekom zločina koji se dogodio debelo nakon vojno redarstvene akcije "Oluja", bili obučeni u odore HV-a.

Iako od dana postavljanja spomen obilježja u tada dostojanstvenom ozračju i pjetetu prema stradavanju nedužnih civila pretežito starije dobi, Varivode nisu bilježile doslovno nijedan incident koji bi dobio predznak međunarodnog sukoba..."

POGINULI I NESTALI

Večernji list“, 16.04.2010.

EKSHUMIRANA TIJELA OBITELJI UBIJENE 1991.

"Posmrtni su ostaci izvađeni iz obiteljskog groba na Popović Brdu, gdje ih je ukopala JNA.

Uz osiguranje policije, nazočnost predstavnika Županijskog državnog odvjetništva, istražnog suca **MLADENA KOSJERA, MIRE MLINAC-LUCIJANIĆ**, patologinje Opće bolnice Karlovac, i djelatnika Zelnila, na mjesnom groblju u Popović Brdu nedaleko od Karlovca obavljena je ekshumacija posmrtnih ostataka članova obitelji **ROKNIĆ**. Iako su Roknići ubijeni 5. listopada 1991. u svojoj obiteljskoj kući u naselju Sajevac, još nisu rasvijetljene sve okolnosti njihova stradanja.

– Točno je da je ekshumacija na Popović brdu obavljena, a riječ je o istražnoj radnji. Više o svemu moći ćemo reći nakon obdukcije koja slijedi. Obdukcijom se prije svega želi utvrditi mehanizam ozljeđivanja, uzrok smrti te je li smrt bila nasilna – rekla je **ALENKA LAPTALO**, glasnogovornica Županijskog suda u Karlovcu.

Nakon što su tijela izvađena iz obiteljskog groba, pretražena je i zemlja – tražila su se vjerojatno pušćana zrna i djelići bombe.

Priča o Rokničima aktualizirana je nakon što su Branka Roknić i njen sin Nenad, koji sada žive u Srbiji, dali iskaz Specijalnom tužiteljstvu za ratne zločine u Beogradu. Sva je dokumentacija zatim prosljeđena DORH-u.

Iako nema službenih potvrda o sadržaju svjedočenja, doznajemo da su Roknići za smrt oca i supruga Marka, sestre i kćeri Danijele, kojoj je tada bilo 14 godina, i Markove sestre Dragice Ninković optužili pripadnike tadašnjeg Zbora narodne garde.

– Čuli smo rafale kako paraju pročelje kuće, a nakon toga u kuću su upala četvorica vojnika te počela pucati po nama – svjedočenje je Roknića.

Prema njihovoj verziji, najprije je stradala Dragica Ninković, koja je pogođena metkom u glavu, zatim Marko, koji je s mladim Nenadom bio na katu kuće, a nakon toga i kći Danijela. Od četvorice vojnika, Roknići tvrde da su dvojicu prepoznali i da je riječ o njihovim susjedima Ž. G. i M. G. koje su preklinjali da više ne pucaju.

S druge strane, na Sajevcu i susjednom Turnju, legendarnom mjestu obrane grada, o smrti Roknićevih imaju potpuno drugu priču. Nevoljko se govori o tome, no tvrde da je iz kuće Roknićevih na uniformirane hrvatske vojnike bačena ručna bomba. Nakon toga oni su odgovorili pucanjem po kući i obračunom s napadačima.

To je bilo vrijeme u kojem nije bila uspostavljena crta razgraničenja između srpske strane i JNA, s jedne, te Hrvatske vojske, s druge strane. Među nizom još uvijek nerazjašnjenih smrti iz tog doba pamti se i masakriranje jednog Srbina. Njega su ubili predstavnici tadašnjih srpskih paravojnih formacija jer mu je sin bio u postrojbama Hrvatske

vojske.

Tijela ubijenih članova obitelji Roknić pokupili su vojnici JNA te ih pokopali na groblju na Popović Brdu, mjestu u kojem su tada većinom živjeli Srbi."

„Press“, 23.04.2010.

ODALOVIĆ: DRŽAVA TRAGA ZA SRĐANOM IGNJATOVIĆEM!

"Komisija Vlade Srbije radi na rasvjetljavanju sudbine Srđana Ignjatovića iz Prokuplja, koga je JNA greškom proglasila poginulim tokom rata 1991. godine u Hrvatskoj, a onda zapečaćen kovčeg sa tuđim telom predala njegovoj porodici

Kako je Press već pisao, Srđanovi roditelji sina su sahranili pre 19 godina, da bi nedavno dobili potvrdu DNK analize Biološkog instituta da se u porodičnoj grobnici ne nalazi njegovo već telo nepoznate devojke. Agonija Ignjatovića počela je 2003. godine kada su na jednom televizijskom snimku slučajno videli Srđana u nekom od hrvatskih zatvora. Trebalo im je pet godina da dobiju rešenje okružnog suda o ekshumaciji tela iz grobnice, a zatim još dve da dobiju definitivni nalaz stručnjaka za DNK analizu. Ispostavilo se da posmrtni ostaci zaista ne pripadaju Srđanu Ignjatoviću.

Predsednik Komisije Vlade Srbije za nestala lica Veljko Odalović kaže za Press da će Vladine službe raditi na ovom slučaju sve dok ne pronađu Ignjatovića živog, ili njegovo telo."

IN MEMORIAM

SAOPŠTENJE POVODOM GODIŠNJICE STRADANJA SRBA IZ ZAPADNE SLAVONIJE
01. I 02. MAJA 1995. GODINE (AKCIJA "BLJESAK")

Prvog maja 1995. godine hrvatske oružane snage izvršile su agresiju na srpsku oblast Zapadna Slavonija, u sastavu RSK, u vrijeme kada je ova oblast bila pod zaštitom UN (Sektor Zapad). Zaštitne snage UN, na vrijeme upozorene od hrvatskih generala, povukle su se na bezbjedna mjesta, prepuštajući svoje štićenike na milost i nemilost hrvatskim agresorima.

Protiv zapadnoslavonskih Srba (oko 15.000 žitelja sa oko 4.000 vojnika) krenulo je više od 16.000 pripadnika hrvatskih oružanih snaga, što znači da je agresora bilo više nego

stanovnika u ovoj oblasti, a omjer vojnika je bio 4:1 u korist agresora.

Agresor ko agresor, nemilice je tukao po štićenicima UN svim raspoloživim, dozvoljenim i nedozvoljenim, sredstvima. Narod Zapadne Slavonije, pamteći stradanja Srba u Jasenovcu, koji je bio u sastavu ove oblasti, zloglasnom ustaškom logoru iz Drugog svjetskog rata i u obližnjoj Pakračkoj Poljani, takođe zloglasnom "novoustaškom" logoru iz 1991. godine, krenuo je u egzodus spašavajući gole živote. Na putu prema "mostu

IN MEMORIAM

spasa" do rijeke Save, sustizale su ih avionske bombe, maljutke iz helikoptera, topovske granate i snajperski meci. Ranjenici su gaženi tenkovskim gusjenicama ili dokrajčivani noževima.

Na evidenciji VERITAS nalaze se imena 283 poginulih i nestalih Srba iz ove akcije i poslije, od čega 57 žena i 9-ero djece starosti do 14 godina.

Hrvati su pokupili i pokopali 168 ubijenih Srba najviše pod oznakom "nepoznat" koji ni do danas nisu ekshumirani ni identifikovani. Od ukupnog broja žrtava do sada je riješena sudbina samo 37 lica i to isključivo na području Republike Srpske, bilo da su avionskim bombama ili artiljerijskim granatama ubijeni na desnoj obali Save, bilo da su na tu stranu rijeke mrtvi preveženi ili umrli od zadobijenih povreda. Već 15 godina Hrvatska izbjegava, bez valjanog razloga, ekshumacije i poznatih mjesta ukopa, što je jedinstven slučaj na području bivše Jugoslavije.

Pokušaj ekshumacije u novembru 2007. godine, na nekoliko obilježenih lokacija (Okučani, Vrbovljani i Cage) nije dao rezultate, što otvara staro/novo pitanje: Gdje su posmrtni ostaci ubijenih Srba u ovoj akciji?

Civili koji nisu mogli ili nisu željeli napustiti svoja ognjišta, ako su imali sreću da prežive, smješteni su u logore za civile, a za to vrijeme pravoslavne svetinje i srpska imanja su opljačkana, opustošena i uništena. Uskoro su i ovi civili, uz pomoć zaštitnih snaga UN i humanitarnih organizacija, preveženi u RS i SRJ, od kojih se za sve ove godine vratilo oko hiljadu i po ljudi, uglavnom starije dobi, dok su se ostali rasuli po cijelom svijetu.

Oko 1.450 pripadnika Srpske Vojske Krajine je zarobljeno, većina na prevaru uz pomoć zaštitnih snaga UN. Nakon zarobljavanja hrvatski sudovi su osudili velik broj Srba za svakovrsne ratne zločine, od kojih još uvijek 5-orica izdržavaju dugogodišnje kazne zatvora, a nekoliko desetina zarobljenika prošlo je višegodišnje specijalne torture "konačišta za zarobljenike" Lora u Splitu.

Hrvatski generali: Stipetić, Agotić, Džanko, Mareković, Kruljac i brigadir Galješević, koji su, po nalogu Tuđmana, Šuška i Bobetka, isplanirali i izveli akciju pod zvučnim nazivom "Bljesak", još su na slobodi, ovjenčani slavom hrvatskih nacionalnih heroja. Jedan od njih, sad pokojni general Janko Bobetko, tadašnji načelnik Glavnog štaba Hrvatske vojske, u svojoj knjizi „Sve moje bitke“ ponosno uzvikuje „Bljesak je moja simfonija, jer sam svaki detalj predvidio i gotovo se sve odvijalo kako sam mislio“.

Sve navedene činjenice bile su poznate i Haškom tužilaštvu, koje nikada nije otvorilo intenzivnu istragu za ovaj zločin, kao što ni Savjet bezbjednosti nikada nije Hrvatskoj uveo kaznene sankcije zato što je kao članica UN-a izvršila agresiju upravo na zaštićenu zonu organizacije kojoj i sama pripada.

Ali je zato Haško tužilaštvo već 25.07.1995. godine optužilo Milana Martića, tadašnjeg predsjednika RSK, zbog toga što je 02. i 03. maja 1995. godine „za odmazdu izdao

naređenje vojnim organima RSK da granatiraju Zagreb“, uslijed čega je poginulo pet civila, jer se pri tom „nije pridržavao zakona i običaja koji regulišu vođenje rata“, za koje djelo ga je Haški tribunal pravosnažno i osudio na 35 godina zatvora.

U junu 2006. godine hrvatsko tužilaštvo je odbacilo, jedinu do sada podnesenu, krivičnu prijavu za ratne zločine počinjene u ovoj akciji i to protiv generala Mladena Kruljca, u to vrijeme komandanta Treće gardijske brigade HV-a, a od 2007. godine komandanta Hrvatske kopnene vojske, i vojnika Tomislava Abramovića, koji je po naređenju Kruljca snajperom usmrtio srpskog civila Miroslava Vučkovića iz Okučana, uz obrazloženje da se "radilo o uobičajenom vojnom postupanju u borbenom djelovanju u ratnim operacijama".

Uz dužno žaljenje svih ratnih žrtava, već 15 godina postavljamo ista pitanja: ko to i zašto pravi razliku između civilnih žrtava u Zagrebu i Okučanima i po kom kriterijumu međunarodni i nacionalni sudovi procjenjuju ko i kada krši zakone i običaje koji regulišu vođenje rata? Zar smo mi Srbi agresori i u državi u kojoj smo bili konstitutivan narod? Zar smo mi ratni zločinci i kad nas protjeruju sa naših vjekovnih ognjišta, i kad nam, i dok smo pod zaštitom UN-a, uništavaju istorijske, kulturne i duhovne spomenike? Zar se mi Srbi ne želimo vratiti u svoj zavičaj i zar ne želimo sakupiti kosti mrtvih rođaka i dostojno ih sahraniti po našim pravoslavnim običajima?

Na komemoraciji žrtvama bivšeg koncentracionog logora u Jasenovcu, održanoj 15-ak dana pred ovu tužnu godišnjicu, niko od govornika, među kojima su bili sadašnji i bivši predsjednik RH, premijerka Vlade RH i podpredsjednik Sabora, i ne spomenuše žrtve među zapadnoslavonskim Srbima od 1991. - 1995. godine, koji stradaše u Pakračkoj Poljani, Šnjegaviću, Mašičkoj Šagovini, "Bljesku"..., kojih je, po Veritasovim podacima oko 1.100, od čega se još više od polovine vode kao nestali.

Novi predsjednik RH Ivo Josipović na prijemu za sudionike akcije "Bljesak", održanom nekoliko dana uoči petnaestogodišnjice ove akcije, istakao je da je "Bljesak bila izvrsno pripremljena i provedena vojno-redarstvena operacija kojom su stvoreni uslovi za oslobađanje svih do tada okupiranih područja". Ni ovoga puta ni riječi o srpskim žrtvama i eventualnoj odgovornosti pripadnika vojske čiji je odnedavno vrhovni komandant.

Tako bi se moglo zaključiti da je u akciji "Bljesak" počinjen "savršeni zločin" - nema ni žrtava ni počinioca, a nema ni javnih osuda ni javnih sjećanja.

Sjećanje na žrtve iz akcije "Bljesak", obilježiti će, i ovoga Prvog maja, njihovi rođaci, prijatelji, saborci i sunarodnici služenjem parastosa u manastiru Krušedol na Fruškoj Gori, u hramu Svetog Marka u Beogradu i u crkvi Pokrova Presvete Bogorodice u Gradišci, gdje će, po petnaesti put, sa "mosta spasa", spustiti vjence u rijeku Savu.

VERITAS

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV SRBA U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Slobodna dalmacija“, 27.04.2010.

GRAORCU ODBIJEN ZAHTJEV ZA NOVIM SUĐENJEM

"Zapovjedniku vanjske straže u logoru Manjača **MIRKU GRAORCU** (68), bivšem prometnom policajcu iz Splita, odbijen je zahtjev za obnovom sudskog postupka na kojem je pravomoćno osuđen za ratni zločin nad civilnim i ratnim zarobljenicima tijekom druge polovice 1992. godine.

Zahtjev je odbilo Izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Splitu, na kojem je Graorac i osuđen, navodeći u svom rješenju kako nisu podneseni nikakvi novi dokazi na osnovi kojih bi trebalo obnoviti postupak.

Mirko Graorac uhićen je u Splitu u travnju 1995. godine te je nakon istrage počelo suđenje koje je okončano 1996. godine. **JOSIP ČULE**, tada sudac Županijskog suda u Splitu, a sada zamjenik državnog odvjetnika, osudio ga je na 20 godina zatvora i protjerivanje iz Hrvatske nakon odsluženja kazne. Vrhovni sud ukinuo je presudu i naložio ponovno suđenje.

Tada je Graorčev odvjetnik zatražio izuzeće svih sudaca Županijskog suda u Splitu, što mu je odbijeno. U siječnju 2000. godine počelo je ponovljeno suđenje. Graorac se branio kako nije bio pripadnik vojnih ili policijskih postrojbi Republike Srpske niti je ikada bio u logoru Manjača. U Republici Srpskoj je bio u tom razdoblju kako bi se brinuo za bolesne roditelje, kazao je.

Graorčeva supruga prisjećala se da je Graorac u proljeće 1992., nakon što ga je sestra obavijestila o lošem zdravlju roditelja, otišao u svoje selo Bajninice pokraj Banje Luke, a da se u Split vratio tek u ožujku 1994. godine.

Kako joj je ispričao, rekla je tada na sudu, sve to vrijeme

brinuo se o roditeljima do njihove smrti, a nakon toga je obavljao poljoprivredne radove na njihovoj imanju, te imanjima bogatijih susjeda.

Tijekom suđenja, osam svjedoka je Graorca prepoznalo kao zapovjednika vanjske straže u logoru Manjača. Graorac je 2003. godine zatražio prebačaj iz Lepoglave u zatvor u Banjoj Luci, što mu je i odobreno. Kako je odmah nakon uhićenja u proljeće 1994. pritvoren, kaznu je do sada odslužio, ali je ustrajao u tvrdnjama o svojoj nevinosti i zatražio je obnovu postupka.

U zahtjevu za obnovu postupka tvrdio je kako je slučaj bio ispolitiziran i kako su mu sve namjestile tajne službe. Sada smatra kako sudstvo više nije pod utjecajem politike tako da postoje uvjeti da se slučaj preispita."

„SNV Novosti“, 30.04.2010.

ZLOČIN JE ZLOČIN, ALI...

"U posljednje četiri godine 35 posto donesenih presuda za ratne zločine odnosi se na pripadnike HV-a, a 65 posto na pripadnike JNA i srpskih jedinica. Pritom su pripadnici HV-a nedavno procesuirani samo ukoliko se radilo o zločinima sa smrtnim ishodom.

Analiza pokazuje da je trećina postupaka vođena u odsutnosti optuženih, u pravilu bivših pripadnika JNA i paravojnih srpskih jedinica. Neusporedivo je veći broj pripadnika JNA i srpskih jedinica, čak 86 posto optuženih, ostao nedostupan sudskim vlastima. Stoga im je suđeno u odsutnosti, dok su svi pripadnici HV-a kojima je suđeno bili dostupni sudskim organima...

Danas su suđenja u odsutnosti izuzetak, a najveći pomak u eliminiranju presuda donesenih u pristranim postupcima učinilo je Državno odvjetništvo (DORH)

podnošenjem zahtjeva za obnovu postupaka za 90 osuđenika. DORH sada uglavnom odustaje od kaznenog progona ili kazneno djelo prekvalificira u oružanu pobunu, nakon čega se okrivljenike abolira.

- No, kako DORH zahtjeve za obnovu u korist osuđenika podnosi samo ondje gdje postoje nove činjenice ili dokazi da bi po okrivljenika mogla biti donesena povoljnija odluka, ostaju brojne presude za osuđene za koje nema takvih uvjeta, dakle novih dokaza ili činjenica. Ukupno je za ratne zločine u odsutnosti osuđeno 464 osoba.

Ali to nije sve. DORH je od 2004. do 2009. godine podigao optužnice protiv još 426 osoba.

Bez presuda je ukupno oko 670 optuženih, a za oko 400 zločina za koje DORH ima saznanja provode se tek predistražne radnje.

Stojanović ukazuje na nastavak razlika u suđenjima, uslovno rečeno, Srbima i Hrvatima.

- Najbitnija razlika je da se pripadnike hrvatskih postrojbi procesuirano samo ukoliko se radi o zločinima sa smrtnim ishodom. Izuzetak je započeti postupak koji se u Bjelovaru vodi protiv dva časnika HV-a zbog paleži kuća osoba srpske nacionalnosti u podpapučkim selima Pušinama i Slatinskom Drenovcu.

S druge strane, pripadnike srpskih postrojbi procesuirano se i ukoliko se radi o blažim djelima.

- Osim toga, postupci protiv pripadnika hrvatskih postrojbi bolje su pripremljeni. Optužnice su kvalitetnije i očito je da se ne podižu olako, već na temelju dokaza koji govore o visokom stupnju vjerojatnosti da su upravo okrivljenici počinitelji. Kod optuživanja pripadnika srpskih postrojbi ranije to često nije bio slučaj, no i u tim suđenjima imamo sve manje prigovora na optužnice - kaže Stojanović."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV HRVATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Slobodna dalmacija“, 14.04.2010.

SRBIMA CIVILIMA U NOVSKOJ REZALI PRSTE

"Na Županijskom sudu u Sisku nastavljeno je suđenje dvojici bivših pripadnika 1. gardijske brigade «Tigrovi» **VIDU DAMIRU RAGUŽU** ((39) iz Iloka i **ŽELJKU ŠKLEDARU** (42) iz Novske. Vidu Damiru Ragužu, koji nije dostupan hrvatskim pravosudnim tijelima jer se navodno skriva u BiH, sudi se u odsutnosti, dok se drugooptuženi Škledar nalazi u pritvoru i on je nazočan suđenju.

Optužnica Raguža i Škledara tereti za vrlo svirepi zločin, počinjen 21. studenoga 1991. godine u Novskoj. Prema optužnici prvo i drugo optuženi su 21. studenoga 1991. godine oko 22 sata, u obiteljskoj kući Miše Raškovića u Novskoj, zaklali i ubili vatrenim oružjem supružnike Mišu i Sajku Rašković, te njihove susjede Ljubomira Vujića i Mihajla Šeatovića. Prije ubojstva, prema opisima iz optužnice, ubijeni Srbi mučeni su. Žena je pronađena gola na krevetu, razrezanog vrata i prsnog koša, te izrešetana rafalom. Muškarcima su nožem rezani prsti, testisi, spolovila, bodeni su nožem, drobljeni su im zglobovi i kosti, rezani su im vratovi i rešetani su iz automatske puške.

U utorak saslušani svjedoci, policajci iz Novske i Kutine Čedo Borojević i Vojislav Vlahović, koji su obavili očevid na mjestu zločina, malo su se toga mogli sjetiti o događaju od prije 19 godina.

– Bio je mrak, u kući nije bilo struje, oko nas su padale granate i očevid iz sigurnosnih razloga nije obavljen baš najdetaljnije, pojasnio je umirovljeni policajac Čedomir Borojević.

Rasprava je u utorak prekinuta na zahtjev državnog odvjetništva kako bi se mogla izmijeniti optužnica i bit će nastavljena u petak, kada će obranu izbositi drugooptuženi Željko Škledar.

Sudsko vijeće za ratne zločine, pod predsjedanjem sutkinje Snježane Mrkoci, odbilo je zahtjev državnog odvjetništva da se ponovo ispita svjedok Boris Tutić koji je dao različite iskaze o istom događaju, ove godine na Županijskom sudu u Sisku i 1992. godine na Vojnom sudu u Zagrebu.

Isto tako, odbijeni su zahtjevi tužiteljstva da se na glavnoj raspravi u Sisku pročitaju iskazi sudskih vještaka patologa i balističara iz 1992. godine koji su dio spisa Vojnog suda u Zagrebu.

Naime, prvooptuženom Vidu Damiru Ragužu suđeno je na Vojnom sudu u Zagrebu 1992. godine zbog počinjenja ovog zločina, a rješenjem Vojnog suda od 10. studenoga 1992. godine kazneni postupak je obustavljen temeljem Zakona o oprostima."

„Nacional“, 28.04.2010.

VRHOVNI SUD POČETKOM LIPNJA ODLUČUJE O GLAVAŠEVOJ ŽALBI U SLUČAJU 'SELOTEJP'

"Glavaš je potkraj studenoga iz BiH uputio žalbu na 82 stranice, a još stotinjak stranica žalbe podnijela su trojica njegovih branitelja - **VELJKO MILJEVIĆ**, **ANTE MADUNIĆ** i **DRAŽEN MATIJEVIĆ**.

Vrhovni će sud u početku lipnja odlučivati o žalbama na presudu **BRANIMIRU GLAVAŠU** i ostalim nepravomoćno osuđenima za ratne zločine nad srpskim civilima u Osijeku 1991. u tzv. slučajevima "garaža" i "selotejp".

Za žalbeni postupak predviđena je četverodnevna javna sjednica (31. svibnja te 1., 2. i 4. lipnja) koja će se održati u Velikoj dvorani Vrhovnog suda.

Nepravomoćnom presudom zagrebačkoga Županijskog suda odbjegli saborski zastupnik Glavaš je u svibnju prošle godine osuđen na deset godina zatvora, a ostalih petero suoptuženika,

pripadnika osječke Samostalne uskočke satnije (SUS), na kazne od pet do osam godina.

Odvjetništvo traži veće kazne

Glavaš je prije objave presude pobjegao u Bosnu i Hercegovinu pa je zahvaljujući državljanstvu i te zemlje, koja ne izručuje svoje građane, izbjegao pritvor u kojemu ostali optuženici čekaju pravomoćnu presudu.

Na prvostupanjsku presudu suca Željka Horvatovića žalili su se i odvjetništvo i optuženici.

Zagrebačko Županijsko državno odvjetništvo od Vrhovnog suda traži veće zatvorske kazne za sve optuženike i to zbog "posebno teških okolnosti djela i visokog stupnja njihove kaznene odgovornosti".

Glavaš je potkraj studenoga iz BiH uputio žalbu na 82 stranice, a još stotinjak stranica žalbe podnijela su trojica njegovih branitelja - **Veljko Miljević**, **Ante Madunić** i **Dražen Matijević**.

U njihovim žalbama se, među ostalim, tvrdi da su tijekom višemjesečna suđenja bitno povrijeđene odredbe kaznenog postupka te da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje.

Glavaš od početka postupka tvrdi da nije kriv te da je proces protiv njega politički montiran.

Osuđen je po zapovjednoj odgovornosti jer je pripadnicima SUS-a naredio uhićenja, mučenja i ubojstvo sedam srpskih civila, čija su tijela bačena u rijeku Dravu, te za mučenje i ubojstvo **ČEDOMIRA VUČKOVIĆA** i zlostavljanje **ĐORĐA PETROVIĆA** u garaži osječkog Sekretarijata za narodnu obranu, na čelu kojega je bio 1991.

Drugooptuženi **IVICA KRNJAK** osuđen je na osam godina zatvora, **GORDANA GETOŠ-MAGDIĆ** na sedam, a ostala trojica optuženika u slučaju "selotejp", **DINO KONTIĆ**, **TIHOMIR VALENTIĆ** i **ZDRAVKO DRAGIĆ**, na po pet godina."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI NA PROSTORU EX YU

„Glas javnosti“, 15.04.2010.

GENERAL TRIFUNOVIĆ DOBIO REŠENJE O OBUS- TAVLJANJU POSTUPKA

"BEOGRAD - General bivše JNA **VLADO TRIFUNOVIĆ**, koga je vojno tužilaštvo teretilo za podriivanje vojne i odbrambene moći zemlje, izjavio je da je dobio rešenje Višeg suda u Beogradu o obustavljanju krivičnog postupka protiv njega.

U dokumentu se navodi da je sudija **MAJA ILIĆ**, predsednica veća u tom predmetu, donela 18. marta rešenje o obustavljanju krivičnog postupka, rekao je bivši komandant Varaždinskog korpusa JNA.

"Aktom višeg javnog tužilaštva u Beogradu, zamenik višeg javnog tužioca Zoran Đošić obavestio je sud da je više javno tužilaštvo odustalo od daljeg krivičnog gonjenja protiv okrivljenog Trifunovića", kaže se u rešenju.

Više javno tužilaštvo u Beogradu odustalo je 17. marta od optužnice protiv generala Trifunovića i još četvorice oficira Jugoslovenske narodne armije.

Vojno tužilaštvo je 30. januara 1992. optužilo generala Trifunovića i oficire Sretena Raduškića, Berislava Popova, Vladimira Davidovića i Miloša Lukića za podriivanje vojne i odbrambene moći zemlje jer su 1991. kasarnu u Varaždinu, u kojoj je bila veća količina naoružanja, predali hrvatskim paravojnim formacijama.

Hrvatske snage su zauzvrat pustile više od 280 vojnika i oficira JNA iz varaždinske kasarne da odu u Srbiju.

Vrhovni sud Srbije je u januaru ove godine ukinuo presudu kojom je Trifunović, bivši komandant Varaždinskog korpusa, zbog predaje kasarne osuđen na višegodišnju zatvorsku kaznu.

U rešenju se navodi da troškovi

krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda, rekao je još Trifunović."

„Večernji list“, 21.04.2010.

U SRBIJI UHIĆEN VELJKO MARIĆ IZ GRUBIŠNOG POLJA

"Hrvatski državljani **VELJKO MARIĆ** iz Grubišnog Polja, koji je u ponedjeljak uhićen na graničnom prijelazu Gradine, između Srbije i Bugarske, zbog sumnje na ratni zločin, u trenutku uhićenja nije bilo ni na Interpolovoj tjeratici ni na popisima osumnjičenih za ratne zločine koje dvije države izmjenjuju. Sad je u pritvoru koji mu je odredilo Vijeće za ratne zločine Višeg suda u Beogradu.

Tužiteljstvo za ratne zločine Republike Srbije protiv Marića je podnijelo zahtjev za provođenje istrage zbog sumnje da je 1991. u selu Rastovac kraj Grubišnog Polja ubio civila u čiju je kuću došao u potrazi za oružjem...

Zamjenik srpskog tužitelja za ratne zločine **BRUNO VEKARIĆ** rekao je da je Marić jučer doveden pred istražnog suca Milana Dilparića te da se branio šutnjom.

– To što ga vi ne tražite ne znači da ga ne tražimo mi – dodao je Vekarić. Za Marićem nije raspisana Interpolova tjeratica, a doznajemo i da Marić nije na popisima osumnjičenih za ratne zločine koji se između Hrvatske i Srbije izmjenjuju po reciprocitetu. Hrvatska je sve svoje popise osumnjičenika za ratne zločine dostavila veleposlanstvima u BiH i Srbiji te institucijama u tim državama. Neki već nagađaju kako bi Srbija mogla imati – ili sastavljati – nove popise hrvatskih državljana bez sistema reciprociteta, možda koristeći se i podacima iz hrvatskog Registra branitelja objavljena na internetu. Marić je, inače, uredno uveden u tom registru, gdje stoji da je u

Domovinskom ratu sudjelovao od kolovoza 1991. do kraja listopada 1995.

Marićev slučaj, kažu, podsjeća na slučaj Ilije Jurišića, državljanina BiH i Hrvatske, ali ne i Srbije, koji je, unatoč silnim prosvjedima iz BiH, u Beogradu uhićen, optužen, procesuiran i osuđen na 12 godina zatvora za ratni zločin u Sarajevu počinjen 1991. nad srpskim narodom."

„HRT“, 21.04.2010.

NASTAVLJENO SUĐENJE ZA LOVAS

"Svjedočenjem **LJUBICE ADAMOVIĆ** u Beogradu je nastavljeno suđenje četrnaestorici optuženih za ratni zločin u hrvatskome selu Lovasu 1991.

Svjedočeći videovezom iz Županijskoga suda u Vukovaru, Adamović je rekla kako se s djecom sklonila u podrum kuće, u čije su dvorište došli pripadnici srbijanskih paravojnih postrojba, među kojima su bili optuženi **PETRONIJE STEVANOVIĆ** i muškarac kojeg su zvali Aca. Prema njezinim riječima, Aca je odveo njezina svekra, za kojega je poslije čula da je ubijen, dok im je Petronije govorio kako će ih sve odvesti u kukuruz i ubiti, a ostali su pljačkali po kući i oduzimali novac i zlato. Dodala je kako je u danima nakon toga boravila u policijskoj postaji, gdje je vidjela prvooptuženoga **MILANA DEVETKA** i drugooptuženoga Milana Devčića, te da je optuženi **MILAN RADOJČIĆ** tih dana s njom razgovarao o novcu i zlatu koje joj je oduzeto, prenosi Hina.

Suđenje za zločine u Lovasu počelo je 17. travnja 2008., pošto je srbijansko državno odvjetništvo za ratne zločine optužilo 14 osoba da su kao pripadnici JNA, lokalne teritorijalne vlasti i paravojne postrojbe "Dušan Silni" u listopadu 1991. počinili ratni zločin nad 70 civila u tom mjestu."

"S medija", 01.04.2010.

MOĆNO LOBIRANJE- IZA ODLUKE O IZRUČENJU VASILJKOVIĆA

"Odluka Vrhovnog suda Australije da **DRAGAN VASILJKOVIĆ-KAPETAN DRAGAN**, bude izručen Hrvatskoj, posledica je moćnog političkog lobiranja koje je u toj zemlji legalan način delovanja, ocenio je ekskluzivno za Radio S predsednik Dokumentaciono informacionog centra "VERITAS" **SAVO ŠTRBAC**, inače nekadašnji stručni saradnik u ovom predmetu u Australiji decembra 2006. godine. On naglašava da je ovo odluka presedana, "odnosno doneta za 15 minuta, kako su preneli mediji". - Ovo je jedinstvena odluka po brzini donošenja i od ovakvog značaja u svetu, rekao nam je na početku razgovora Štrbac i dodao:

- To me upućuje da je politički lobi u Australiji obavio svoj posao i pre same sednice Vrhovnog suda te zemlje, a razlog je što se Kapetan Dragan "drznuo" da povede građansku parnicu protiv medijskog magnata Ruperta Mardoka, vlasnika lista "Australijen", tražeći veliku odštetu zbog uvrede i klevete.

On je podsetio da je "Australijen" početkom septembra 2005. na naslovnoj strani objavio fotografiju kapetana Dragana s mrtvačkom glavom i članak pod naslovom "Kapetan odreda smrti", tvrdeći da se protiv njega vodi krivični postupak i da je na međunarodnoj poternici. Štrbac je za Radio S naglasio i da je Vrhovni sud poništio odluku australijskog Saveznog suda koji je septembra 2009. odlučio da Vasiljković ne može biti izručen Hrvatskoj, zato što "ne bi imao pošteno sudjenje s obzirom na njegovu nacionalnu i vojnu pripadnost."

-Kako sam ja imao uvid u kompletan predmet i u sve ono

što je stiglo iz Hrvatske uz ekstradicioni zahtev, reći ću vam da se Kapetan Dragan nije bojao dokaza koje su Hrvati imali, već da bi prilikom izručenja mogao biti fizički likvidiran, otkriva nam Štrbac.

Kako nam je objasnio sagovornik, to je razlog što je Vasiljković insistirao da mu se sudi u Australiji, a ne u Hrvatskoj.

Štrbac nam je istakao da bi izručenjem kapetana Dragana bio načinjen presedan, na osnovu koga bi se nekoliko stotina Srba u Australiji uskoro moglo naći na poternicama hrvatskog Interpola.

"Dokazi, koji su prezentovani protiv kapetana Dragana, dovoljni su za pokretanje istrage, ali ne i za ozbiljnu optužnicu, a kamoli za osudujuću presudu", smatra predsednik "Veritas-a".

"To bi mogla biti još jedna blamaža hrvatskog pravosuđa", rekao je on i ocenio da Vasiljković, koji kao australijski državljanin živi pod imenom Daniel Senden, za razliku od pre četiri godine, više nema razloga da strahuje od tog sudjenja. Australijska policija je, inače, danas saopštila da traga za Danielom Sendenom, koji se pre dva dana nije pojavio pred sudom."

"Tanjug", 06.04.2010

HRVATSKA PRIZNALA GREŠKU

"Srpski izbeglica **MILE BOSNIĆ** pušten je danas iz ekstradicionog pritvora u Londonu, pošto su vlasti u Zagrebu priznale da su počinile grešku u identitetu kada su za njim raspisale međunarodnu poternicu, izjavio je predsednik Dokumentaciono informacionog centra "Veritas" **SAVO ŠTRBAC**.

Sud u Vestminsteru obus-

tavio je ekstradicioni postupak protiv Bosnića nakon što su hrvatske vlasti obavestile nadležno tužilaštvo da povlače zahtev za njegovo izručenje, rekao je Štrbac Tanjugu.

Bosnić je izašao iz pritvora popodne, a ispred zatvora su ga dočekale kćerka i supruga, rekao je Štrbac, koji je prvi obavestio domaću i stranu javnost da se u ovom slučaju radi o zameni identiteta.

Za Bosnićem su hrvatske vlasti bile raspisale međunarodnu poternicu zbog navodnog zločina protiv civilnog stanovništva počinjenog na području opštine Slunj.

Štrbac je naveo da ga je Bosnićev advokat **DŽULIJAN D. ATLI (JULIAN ATLEE)** obavestio da su informacije iz Srbije odmah privukle pažnju britanskog tužilaštva i uticale na to da ekstradicioni postupak bude ubrzan i njegov klijent oslobođen posle 10 dana pritvora.

Prema rečima Atlija, mada je Uskršnji ponedeljak bio neradni dan, juče ga je službenik tužilaštva obavestio da je stigao dopis vlasti u Zagrebu da odustaju od zahteva za ekstradiciju, kao i da je u hrvatskoj ambasadi potvrđeno da je u pitanju greška u identitetu.

Sud u Vestminsteru je odmah, prvog radnog dana, doneo odluku kojom je obustavljen ekstradicioni postupak protiv Bosnića, a prema oceni Atlija, reakcija iz Srbije sprečila je njegovu ekstradiciju Hrvatskoj.

Mile Bosnić (55), sin Milivoja, rodom iz Vukovara, uhapšen je 25. marta uveče u svom stanu u Gločesteru, stotinak kilometara od Londona, u kome živi sa suprugom, dvoje odrasle dece i troje unučadi, a prvo ročište u ekstradicionom postupku bilo je zakazano za 29. april. Hrvatska je Bosnića teretila da je za vreme rata, početkom 90-ih godina, na području opštine Slunj, kao visoki funkcioner SDS-a i SAO Krajine

počinio zločin protiv hrvatskih civila jer je, navodno, naredio ubijanje, protivpravno pritvaranje i proterivanje, te oduzimanje i uništavanje njihove imovine, a "sve u cilju stvaranja Velike Srbije".

Iz "Veritasa" su odmah saopštili da se krivični postupak protiv osobe sa imenom Mile Bosnić vodi pred Županijskim sudom u Karlovcu od 20. juna 2003. godine, ali ni prema fotografiji, ni ličnim podacima, to nije osoba za kojom je raspisana međunarodna poternica.

Mile Bosnić iz Vukovara nika da nije boravio niti ratovao na području Slunja, a u Englesku je s porodicom otišao 1999. sa hrvatskim pasošem, i odmah zatražio azil, dok je osoba sa istim imenom i prezimenom i imenom oca sa područja Slunja, bivši funkcioner SDS-a i SAO Krajine koji danas živi u Srbiji.

Podsetivši da je prilikom hapšenja Srba dosad bilo 17 slučajeva greške u identitetu, Štrbac je izrazio nadu da će porodica Bosnić konačno dobiti azil u Velikoj Britaniji na koji čeka već 11 godina.

Predsednik "Veritasa" je ukazao da se iza ovakvih hapšenja kriju strašne porodične drame o kojima niko ne vodi računa.

Tako je i porodica Bosnić proživela pakao nakon što su lokalna televizija i štampa objavile natpis "Masovni ubica je medju nama" i napale je da 11 godina živi na račun britanske vlade, rekao je Štrbac.

On je ispričao da su novinari ovih dana opsedali kuću porodice Bosnić, dok njeni članovi, uključujući i zeta koji je Englez, nisu mogli da se pojave na poslu, u školi, medju prijateljima...

Kćerki koja je dojila osmomesečnu bebu, posle hapšenja oca, presahlo je mleko, a majci koja u podmaklim godinama živi u Vukovaru tajili su istinu, plašeći se da neće

preživeti, naveo je Štrbac.

Zbog svega što su pretrpeli, Bosnić i njegova porodica ne bi smeli ostati bez pravične naknade, s tim što bi Britanci račun za grešku trebalo da ispostave hrvatskoj državi, zaključio je Štrbac."

Tanjug, 09.04.2010.

RADE BOROTA PUŠTEN NA SLOBODU

"BEOGRAD - Iz zatvora u Sremskoj Mitrovici pušten je na slobodu **RADE BOROTA** pošto su hrvatske vlasti povukle optužnicu kojom su ga teretile za ratni zločin, saopštio je danas predsednik Dokumentaciono - informacionog centra Veritas **SAVO ŠTRBAC**.

Na osnovu njegovog iskaza, hrvatsko tužilaštvo je ustanovilo da nema elemenata za dalje krivično gonjenje Borote i protiv njega povuklo poternicu, pa je ekstradicioni postupak obustavljen, objasnio je Štrbac.

Borota je juče pušten na slobodu, i odmah je otišao u Banjaluku gde je s porodicom izbegao za vreme hrvatske vojne operacije Oluja, avgusta 1995. godine, rekao je Štrbac Tanjugu.

Hrvatske vlasti su za Borotom bile raspisale poternicu zbog krivičnog dela ratnog zločina pod optužbom da je 1991. podstrekivao srpskog vojnika da ubije jednog hrvatskog zarobljenog vojnika.

Na molbu grupe advokata iz Beograda koja zastupa optužene u ovom slučaju i srpskog tužilaštva za ratne zločine, Hrvatska je uputila zahtev da se u Srbiji saslušaju Borota i još dvojica saučesnika od kojih se jedan tereti da je pucao u hrvatskog vojnika.

Borota je državljanin BiH, a pošto je uhapšen s druge strane granice, ima pravo da od države Srbije traži odštetu za vreme koje

je nevin proveo u ekstradicionom zatvoru, s tim što ona može da bude naplaćena od Hrvatske po čijoj je poternici uhapšen."

„HRT“, 14.04.2010.

GANIĆ: BRITANIJA POMAŽE SRBIJI PREINAČITI POVIJEST

"Sud u Londonu raspravljao je o pravnoj valjanosti zahtjeva Srbije za izručenje bivšeg člana Predsjedništva BiH **EJUPA GANIĆA**, zbog sumnje da je počinio ratni zločin. Na raspravi najavljenom za tjedan dana, trebao bi se utvrditi daljnji tijek procesa i početi s iznošenjem predmeta.

Ganić je Veliku Britaniju, koju ne smije napuštati, danas optužio da Srbiji pomaže "preinačiti povijest". Srbi su počinili genocid u Bosni. Zamislite ljude koji su branili London kada su ga Nijemci bombardirali. Zamislite sada da nacisti pokušavaju suditi tim Britancima koji su pokušavali obraniti Veliku Britaniju od nacističke Njemačke, rekao je Ganić.

Ejup Ganić uhićen je u londonskoj zračnoj luci Heathrow 1. ožujka na temelju tjeralice koju je za njim raspisala Srbija. Vijeće za ratne zločine Višeg suda u Beogradu pokrenulo je u prosincu 2008. istragu protiv Ganića zbog sumnje da je izdavao naredbe za napade na objekte JNA u Sarajevu, vojnu bolnicu, Dom JNA, kolonu sanitetskih vozila i vojnu kolonu u Dobrovoljačkoj ulici 1992. Na teret mu se stavljaju tri kaznena djela: ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika, protivpravno ubijanje i ranjavanje neprijatelja i uporaba nedopuštenih borbenih sredstava.

Ganić je iz britanskog pritvora pušten deset dana nakon uhićenja uz jamčevinu od 300.000 eura i zabranu napuštanja Velike Britanije do odluke o njegovu izručenju."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PRED HAŠKIM TRIBUNALOM

SUĐENJE HRVATSKIM
GENERALIMA GOTOVINI,
MARKAČU I ČERMAKU

„Jutarnji list“, 14.04.2010.

HAŠKI SUD HRVATSKOJ PREDAO DOKAZE PROTIV MERČEPA

"ZAGREB/HAAG - Hrvatska je dobila dovoljno dokaznog materijala da može nastaviti istragu protiv **TOMISLAVA MERČEPA** - rekao je u utorak **BOB REID**, zamjenik ravnatelja procesnog odjela Tužiteljstva Haaškog suda. Dodao je kako je prije dva tjedna Haaški sud uputio pismo Hrvatskoj sa zahtjevom za odgovor u kojoj je fazi taj slučaj.

Glavni državni odvjetnik Mladen Bajić Jutarnjem je demantirao izjavu Boba Reida: "Mi do danas nismo dobili nikakav upit o predmetu koji spominje gospodin Reid. Njegova izjava je netočna, a to smo ustanovili i u razgovoru s predstavnicima suda".

Dosje iz istrage o navodnim zločinima koji su počinile postrojbe kolokvijalno nazvane "Merčepovci", označen je kao predmet B kategorije i nosi kodni naziv "Atlantis". Taj se predmet u Hrvatskoj već jednim dijelom realizirao u optužnici protiv Damira Kufnera i petorice pripadnika HV-a zbog ubojstva najmanje 16 srpskih civila blizu Pakraca.

Vrhovni sud nedavno je ukinuo osuđujuću prvostupanjsku presudu Županijskog suda u Požegi, kao razlog navodeći pravno upitan status svjedočenja koje su prikupili haaški istražitelji. Ostali materijali koje su u predmetu "Atlantis" prikupili haaški istražitelji, a u kojima se spominje i uloga samog Tomislava Merčepa, predmet su kriminalističke obrade koju je naložilo državno odvjetništvo. Izjava Boba Reida tumači se i kao pritisak kojim se traži ubrzanje istrage oko Merčepa.

Nedugo nakon što je novinarima u Haaškom sudu iz iz-

vora Tužiteljstva rečeno da je DORH-u poslano pismo u kojem se traži očitovanje oko slučaja, glasnogovornica suda demantirala je postojanje takvog pisma."

„Sense“, 14.04.2010.

SVJEDOK: **STJEPANA ŽINIĆA**, vođu jedne od grupa hrvatskih specijalaca koji su učestvovali u "akciji čišćenja terena" u dolini Plavnog

"...Kao i drugi specijalci koji su učestvovali u akciji čišćenja doline Plavnog, Žinić je prvo izvestio nadređene da nikakvog sukoba sa "četnicima" nije bilo, ali se zatim "korigovao" i počeo da u kasnijim izveštajima i izjavama navodi da je sukoba, ipak, bilo. Danas kaže da se njegova grupa nije ni sa kim sukobila, ali da je tokom akcije čišćenja iz pravca Grubora čuo pucnjavu i video dim koji bi mogao dolaziti iz spaljenih objekata. Tvrdi da je naknadno saznao da je došlo do borbi, pa je to uneo u izveštaj koji je sastavio u Zagrebu početkom septembra 1995. godine, na zahtev komandanta jedinice "Lučko" **JOSIPA TURKALJA**..."

„Sense“, 19.04.2010.

SVJEDOK: **BRANKO BALUNOVIĆ**, vođa jedne od četiri grupe Antiterorističke jedinice "Lučko" koje su učestvovali u akciji čišćenja terena na području doline Plavnog krajem avgusta 1995. godine.

"...Mada tvrdi da je sve vreme čekao u hodniku i da nije bio očevidac svega što se tada u štabu događalo, svedok kaže da mu je Čelić rekao da je "temeljem naputaka gospodina Sačića", zamjenika komandanta specijalaca Mladena Markača, napisao novi izveštaj o akciji čišćenja u kojem je naveo da su se specijalci u Gruborima sukobili sa zaostalim srpskim borcima, što je moglo dovesti do stradavanja staraca u unakrsnoj vatri. Čelić i Balunović

su 27. avgusta zajedno sa Sačićem otišli u Grubore kako bi se uverili da je incidenta zaista bilo. Svedok kaže da je tom prilikom video potresne prizore kojih se često priseća. Na ulazu u selo su, opisao je, videli mrtve svinje i krave, nakon čega im je jedan meštatin rekao da "nije šteta stoke nego ljudi" i odveo ih do mesta na kojima su se nalazili leševi ubijenih staraca.

Po povratku u Zagreb zapovednik Čelić i vođe grupa, među kojima i Balunović, pozvani su u komandu jedinice "Lučko" kako bi podneli pisane izveštaje o akciji u dolini Plavno. Izveštaje su, kaže danas Balunović, pisali "prema podacima koje je Čelić dobio od Sačića", a ne prema onome što su na terenu videli i doživeli. Da bi priča o sukobima sa srpskim borcima bila uverljivija, u izveštaj je uneseno i da su specijalci zarobili dva neprijateljska vojnika. Iako priznaje da su se po završetku akcije sve četiri grupe specijalaca okupile na jednom mestu i da tom prilikom nije video nijednog zarobljenika, Balunović danas kaže da nije sumnjao u Sačićeve navode.

Upitan da li je naknadno saznao šta se tačno dogodilo u Gruborima, svedok kaže da mu je "negde 2003. godine" specijalac Marjan Šoša rekao da su Frano Drlje i Igor Beneta "nekog ubili u Gruborima". Šoša mu je, takođe, rekao da ga je Drlje odveo u šumu nadomak baze jedinice "Lučko" i pretio mu "da će ga ubiti i tu zakopati ako bude kazivao šta zna o ubistvu staraca".

Pred kraj današnjeg zasedanja tužilac je počeo unakrsno ispitivanje svedoka."

„Sense“, 20.04.2010.

"....Sudiju Orija/Orie je zanimalo koja je onda svrha takvog dokumenta ako se u njemu pod plaštom izveštavanja sa terena navode stvari koje su navodno videli drugi a ne onaj ko ga je

SUDSKI POSTUPCI

pisao. Balunović je objasnio da tadašnji specijalci prosto "nisu bili vični pisanju izveštaja" i priznao da je na taj način dobijena iskrivljena slika stvarnih događaja."

„Sense“, 22.04.2010.

SVEDOK: Božo KRAJINA, vođa jedne od četiri grupe hrvatske specijalne policije u akciji čišćenja doline Plavnog..

"...Već pri prvom konkretnom pitanju u vezi sa događajima u Gruborima bilo je jasno da će svedok u potpunosti iskoristiti pravo da se uzdrži od odgovora koji bi ga mogli inkriminisati. Prvo nije želeo da odgovori sudiji Oriju "na šta je njegova grupa specijalaca naišla 25. avgusta 1995. godine u Gruborima". Potom je odbio da govori o bilo čemu što se odnosi na pisanje, odnosno "fabrikoisanje" izveštaja sačinjenih nakon akcije čišćenja, o čemu je ranije svedočilo nekoliko njegovih saboraca iz specijalne policije..."

O S T A L I

„Sense“, 12.04.2010.

“SPECIJALNA” DEJSTVA JEDINICA DB U BARANJI

"...Dokazni postupak optužbe na suđenju bivšim čelnicima srpske Državne bezbednosti (DB) **JOVICI STANIŠIĆU** i **FRANKU SIMATOVIĆU**, optuženim za zločine nad nesrbima u Hrvatskoj i BiH, nastavljen je izvođenjem dokaza o zločinima u Baranji. Iskaze su dala dva policijska insajdera pod punim zaštitnim merama identiteta, lika i glasa.

Na klupu za svedoke je prvo seo bivši srpski policajac iz Dalja čiji je identitet zaštićen pseudonimom "JF-18". On je potvrdio tačnost navoda izjave date haškim istražiteljima u januaru 2001. godine u kojoj je izneo saznanja o ubistvu hrvatskih civila zatočenih u policijskoj stanici u Dalju. Danas je rekao da je jednog jutra početkom oktobra 1991. godine po povratku iz re-

dovne noćne patrole saznao da su u zgradu policije prethodne večeri došli "arkanovci", odnosno pripadnici Srpske dobrovoljačke garde (SDG), izveli hrvatske zatočenike i pobili ih. Tvrdi da je ujutro, na povratku u stanicu, zatekao samo jednog zatočenika kako čisti krv ispred zgrade. U optužnici protiv Stanišića i Simatovića se navodi da je tom prilikom ubijeno 11 civila, čija su tela kasnije pokopana u masovnu grobnicu u selu Čelije.

Drugi današnji svedok je u izjavi istražiteljima tužilaštva iz 2001. godine dao širi prikaz uticaja srpske DB na dešavanja u Baranji od 1991. do 1995. godine. U sažetku izjave se navodi da je prvi bezbednjak Baranje **RADOSLAV KOSTIĆ** podnosio izveštaje Državnoj bezbednosti u Beogradu.

Svedok je naveo i da su u drugoj polovini 1991. godine ljudi u tom delu Hrvatske hapšeni iz različitih razloga – zbog toga što su bili Hrvati, članovi HDZ, bogataši ili jednostavno iz osвете. Zatvarani su, kako je naveo u izjavi, u policijsku stanicu u Belom Manastiru i Borovu, gde su maltretirani, a potom odvođeni "u razmenu" ili jednostavno nestajali.

Svedočeći pod pseudonimom "JF-36", on je u današnjem glavnom ispitivanju rekao da su na područje Baranje bili raspoređeni mahom bezbednjaci iz Sombora, ali i Jedinica DB za antiteroristička dejstva (JATD) **VASILJA MIJOVIĆA** iz Beograda. Sudeći po onome što se danas moglo čuti, njihova glavna "antiteroristička" delatnost bila je krađa automobila i falsifikovanje saobraćajnih dozvola. Jedan od članova Mijovićeve jedinice bio je, tvrdi svedok, i **ŽELJKO MILOVANOVIĆ** "Gavra", danas osumnjičen za učešće u ubistvu hrvatskog novinara **IVE PUKANIĆA**.

"Sense", 28.04.2010

SVEDOK: HERBERTU OKUNU,

američki diplomata

RADOVAN KARADŽIĆ je u završnom dijelu unakrsnog ispitivanja ambasadora Herberta Okuna ukazivao na svoja naređenja vojnim i civilnim vlastima Republike Srpske da poštuju odredbe međunarodnog humanitarnog prava i Ženevskih konvencija, sprečavaju iseljavanje civila i rade na povratku muslimanskih i hrvatskih izbeglica", a da predstavnicima Međunarodnog crvenog križa omoguće slobodan pristup zatvoreničkim centrima.

Kada mu je optuženi citirao dio jednog svog skupštinskog govora u kojem je rekao da u državi bosanskih Srba treba garantovati prava svim Muslimanima koji tamo žive "pod uslovom da nisu neprijateljski raspoloženi i ostave oružje" Okun mu je uzvatio: "Dok ste vi izražavali ta uzvišena osjećanja bosanski Muslimani su etnički čišćeni". Ambasador Okun, naime, smatra da u dokumentima koje mu je Karadžić pokazivao sve "lijepo piše", ali da je u stvarnosti bilo potpuno drugačije. On je primijetio da oni zapravo pokazuju da je postojao "raskorak između riječi i djela".

U nastojanju da pokaže kako se on zapravo zalagao za mir, Karadžić je ukazao i na svoj "apel bosanskim Muslimanima za prekid neprijateljstva" iz maja 1992. godine kada ih je pozvao da predaju oružje i "uživaju u zaštiti srpskih organa vlasti". On u tom apelu, pored ostalog, kaže kako zapadne zemlje žele da "neutrališu" Muslimane iz Bosne tako što će ih gurnuti u rat sa jačim protivnicima, Srbima i Hrvatima. "To je toliko netačno da je smiješno", rekao je Okun navodeći da su simpatije Zapada tokom rata bile na strani bosanskih Muslimana. On je izrazio čuđenje što Karadžić nakon što već tri dana pokušava pokazati kako je Zapad bio nepravedan prema Srbima "sada odjednom" tvrdi da su zapadne sile htjele da eliminišu Muslimane.